

Adnan BEKER
Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 18/12/2023

Adnan BEKER
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 20-12-2023	Esas No: 2/1876

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
1 8 Aralık 2023
Numara:

T B M M GENEL MURAK
1 8 Aralık 2023
No: 1343967

GENEL GEREKÇE

Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir. Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder. Avukatlığın amacı; hukuki münasabetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır.

Arzuhalci ise kitabi tanımında; bir meslek kuruluşuna bağlı olmayan, hukuki bilgi ve formasyona sahip olmaksızın vatandaş tarafından arz edilen konuları dinleyip dilekçe yazma, form doldurma gibi iş ve işlemleri yapan kişi olarak tarif edilmektedir.

Nace kodu sınıflandırmasında arzuhalcilik faaliyetleri; Meslek Adı "Arzuhalcilik, danışmanlık, bilgi hizmetleri" olarak 96.09.18 kodu ile geçmekle, bu kod listesinde diğer hizmet gruplarının faaliyet içeriği nace adı başlığı altında net şekilde belirtilmekle birlikte arzuhalcilik faaliyetlerinin nace adı "arzuhalcilik faaliyetleri" ibaresi ile tekrarlayan içerikte, belirsiz bir şekilde yer almaktadır.

Avukatlık Kanunu'nun 63. maddesinde avukat yetkilerinin başkaları tarafından kullanılmaması düzenlenmiştir. Buna göre; "*Baro levhasında yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmıyan dava evrakını düzenliyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar. Baro levhasında yazılı bulunmayanlar avukatlık unvanını da taşıyamazlar. ... (Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/334 md.) Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemde bulunanlara Cumhuriyet savcısı tarafından beşyüz Türk Lirasından ikibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. (Değişik üçüncü fıkra: 23/1/2008-5728/334 md.) Avukatlık yapmak yetkisini taşımadıkları halde muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukatlara ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.*" denerek suçun kapsam ve çerçevesi çizilmiştir. Avukatlık mesleğine bu şekilde yasal tekel hakkı verilmesinin sebebi, faaliyetin kamusal faaliyet olmasıdır.

Avukatlık Kanunu'nda yer alan ve kamu yararı güden bu düzenlemelere rağmen, yalnızca baroda yazılı avukatlara tanınan yetkiler arzuhalcilerce kullanılmakta ve avukatlık kamu hizmetini usulsüz şekilde üstlenen arzuhalcilerin bir kısmı bu kanun dışı, yetkisiz iş ve işlemleri yürütmektedir.

Arzuhalcilik faaliyetleri; oluş ve icra ediliş biçiminin özünde ve hakikatinde, işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı ile müsaade edilecek bir faaliyet olmayıp Türkiye Barolar Birliği ve İl Baroları vasıtası ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yetkisindeki ruhsatlandırma süreçleri ile ve sadece Hukuk Fakültesi mezunu, yasal stajını tamamlamış Avukat kimselere verilen Avukatlık Ruhsatnamesi'ne sahip kişilerce yürütülebilen ve yine bu kurumlar vasıtası ile denetlenip sonlandırılabilen bir faaliyetlerdir.

Avukatlık hizmetlerinin serbest piyasaya dahil bir hizmet sınıfı olduğu yönündeki gerçeklik karşısında arzuhalcilik faaliyeti, 4054 s. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun itibariyle 'teşebbüs' özelliğini haizdir. Maddeye göre, "*Teşebbüs : Piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzelkişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimleri, ... ifade eder.*" Bu tespit, arzuhalciliğin işgal ettiği hizmet sınıfı yönünden haksız rekabet kuralları ile ve faaliyete has yasal emredici kurullarla muamele/yaptırım görmesi gerekliliğini ayrıca ve yeniden tespit eder. Hukukun genel ilkeleri ve mevzuat gereği bir teşebbüsün haksız rekabetini hukuk korumaz

İlgili idare arzuhalcilik faaliyetlerine ait İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatlarını 5216 s. Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun md. 7/1-d bendinde yer alan ruhsatlandırma yetkisine dayanarak tesis etmiştir.

Yukarıda sayılan sebeplerle 1136 s. Avukatlık Kanunu'nun ilgili hükümlerine muhalefet suçunu işlediği aşikar olan arzuhalcilerin iş ve işlemlerinin yerel idareler aracılığıyla kolaylaştırılmasının önüne geçmek amacıyla kanun teklifimiz hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun md. 7/1-d bendinde yer alan maddeye yapılacak ek ile 96.09.18 nace kodlu arzuhalcilik faaliyetleri, büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat verme ve denetleme yetkisinden müstesna bırakılmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin (d) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“ (1) Arzuhalcilerin faaliyetleri, büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat verme ve denetleme yetkisinin dışındadır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.